

Basisschool Het Lichtbaken

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stappenplan voor het handelen bij signalen van
huiselijk geweld en kindermishandeling.

Dit stappenplan is gebaseerd op de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, november 2016.

Laatst bijgewerkt op: januari 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	blz. 3
1.Route bij signalen huiselijk geweld en kindermishandeling	blz. 4
2.Stappenplan bij signalen huiselijk geweld en kindermishandeling	blz. 6
3.Beroepsgeheim, Meldcode en meldrecht	blz. 12
Bijlage 1: Verantwoordelijkheden van het Lichtbaken	blz. 16
Bijlage 2: Signalenlijst kindermishandeling 4- tot 12-jarigen	blz. 19
Bijlage 3: LIRIK	blz. 22
Bijlage 4: Checklist signalen	blz. 23
Bijlage 5: Een 'lastig' gesprek	blz. 30
Bijlage 6: Verwijsindex risicojongeren	blz. 31
Bijlage 7: Sociale kaart	blz. 32
Bijlage 8: Belangrijke websites	blz. 34

Voorwoord

Sinds 1 juli 2013 zijn professionals in onder andere het onderwijs verplicht volgens de Wet verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling om de Meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring.

Naar aanleiding van de aanpassing aan de minimumeisen van de Meldcode vanaf 1 januari 2019, is deze Meldcode voor het Lichtbaken opgesteld.

De Wet verplichte Meldcode die sinds 1 juli 2013 van kracht is, zegt niet alleen dat er in een organisatie een Meldcode aanwezig moet zijn, maar ook dat de organisatie de kennis over en het gebruik van de Meldcode binnen de organisatie moet bevorderen.

1.Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Figuur 2: Nieuwe situatie: Meldcode met afwegingskader



Stap 1: In kaart brengen signalen

- Gebruik de signalenlijst kindermishandeling 4- tot 12-jarigen (zie bijlage 2)
- Gegevens en signalen worden vastgelegd in leerlingdossier
- Indien nodig overleggen met Veilig Thuis

Stap 2: Overleggen met een collega en eventueel Veilig Thuis

- Overleggen met een collega over de in kaart gebrachte signalen
- Veilig Thuis kan geraadpleegd worden op basis van anonieme cliëntgegevens
- Bij specifieke vormen van geweld waarbij Het Lichtbaken onvoldoende expertise kan bieden, moet altijd eerst advies worden gevraagd over de aanpak en mogelijke risico's, voordat vervolgstappen worden gezet.

Stap 3: Gesprek met ouder(s)

- Soms zal het vermoeden door het gesprek worden weggenomen. Dan zijn vervolgstappen niet nodig.
- Worden de zorgen over de signalen niet weggenomen door het gesprek, dan moeten er vervolgstappen worden genomen.
- Bij behoefte aan ondersteuning, vraag advies aan collega's en/of Veilig Thuis

Vanaf 1 januari 2019 wordt van professionals verwacht dat zij ernstige situaties van geweld en/of kindermishandeling altijd melden bij Veilig Thuis. Er wordt verwacht dat beroepsgroepen samen een afwegingskader gaan opstellen voor hun eigen branche. Wanneer dit gaat gebeuren, is nu nog onduidelijk.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling d.m.v. het afwegingskader

Stap 5: Beslissen a.d.h.v. het afwegingskader/

<https://www.huiselijkgeweld.nl/beleid/landelijk/basisdocument-het-afwegingskader-in-de-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>

- Afweging 1: is melden noodzakelijk?
- Afweging 2: is hulpverlening (ook) mogelijk?

Een handige link voor de digitale versie van de Meldcode specifiek voor leerkrachten die werkzaam zijn in de Haagse regio:

<http://www.Meldcodehaagseregio.nl/beroepsgroepen/basisonderwijs/leerkracht/Meldcode/item34>

2.Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

De Meldcode in relatie tot het beroepsgeheim en het meldrecht kindermishandeling en huiselijk geweld. Zie bijlage 1 voor de verantwoordelijkheden van Het Lichtbaken

Het wettelijk meldrecht voor huiselijk geweld en kindermishandeling biedt alle medewerkers van Het Lichtbaken met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht, het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld te melden, ook als zij daarvoor geen toestemming hebben van de leerling/ouders (zie het kopje: beroepsgeheim, Meldcode en meldrecht op blz 13).

Dit wettelijk meldrecht maakt een inbreuk mogelijk op het beroepsgeheim van medewerkers van Het Lichtbaken.

De stappen van de Meldcode beschrijven hoe een medewerker met een geheimhoudingsplicht op een zorgvuldige wijze omgaat met dit meldrecht.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van de signalenlijst kindermishandeling 4- tot 12-jarigen (zie bijlage 2).

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.

Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

Bij Het Lichtbaken wordt van iedere leerling een dossier aangelegd. In dat geval worden de gegevens over de signalen en over de stappen die worden gezet in dit leerlingdossier vastgelegd.

Signalen van geweld door een beroepskracht in een onderwijsrelatie

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd door een medewerker ten opzichte van een leerling, meld de signalen dan bij de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan *niet* van toepassing.

Signalen van geweld tussen leerlingen

Signalen over mogelijk geweld gepleegd tussen leerlingen op school, vallen niet onder het stappenplan van de Meldcode. Uw signalen meldt u bij de directie. De directie draagt zorg voor melding aan de Inspectie of de andere toezichthouder.

Veilig Thuis

Bij iedere stap van de Meldcode geldt dat er altijd contact kan worden opgenomen met Veilig Thuis, het advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij Veilig Thuis is veel kennis aanwezig over mogelijke signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De medewerkers kunnen ook adviseren over de te zetten stappen en over het voeren van gesprekken met leerlingen over de signalen. Als een beroepskracht advies vraagt aan Veilig Thuis, zet Veilig Thuis zelf geen stappen in de richting van een leerling of die van anderen. Het advies is dus uitsluitend gericht tot de adviesvrager.

NB: Adviesgesprekken vinden plaats op basis van anonieme cliëntgegevens, voor een adviesgesprek heeft u uw beroepsgeheim dus niet te verbreken. Wel kunnen, met instemming van de adviesvrager, de contactgegevens van de adviesvrager worden vastgelegd, vooral ook met het oog op een eventueel vervolgadvis over dezelfde casus.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

Bespreek de signalen met een deskundige collega, zoals de aandachtsfunctionaris huiselijk geweld of kindermishandeling. Vraag zo nodig ook advies aan Veilig Thuis of aan een deskundige op het gebied van letselduiding, als er behoefte is aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak) van letsel.

Advies bij specifieke vormen van geweld over mogelijke risico's van vervolgstappen

Is er binnen Het Lichtbaken onvoldoende kennis aanwezig over de aanpak van specifieke vormen van geweld/misbruik/verwaarlozing, zoals eerder gerelateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel misbruik en vrouwelijke genitale verminking, vraag dan *altijd* advies aan Veilig Thuis over uw vervolgstappen. Dit advies is ook van belang om mogelijke veiligheidsrisico's van eventuele vervolgstappen zorgvuldig te kunnen afwegen.

Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies vast in het leerlingdossier.

Bij specifieke vormen van geweld advies over (de risico's van) vervolgstappen

Specifieke vormen van geweld vragen soms om een andere aanpak en om een andere (volgorde van) stappen. Vooral als er binnen Het Lichtbaken onvoldoende expertise is op dit terrein, is het van belang dat bij deze vormen van geweld altijd eerst advies wordt gevraagd aan Veilig Thuis over de aanpak en over de mogelijke risico's van vervolgstappen, voordat vervolgstappen worden gezet.

Stap 3: Gesprek met de ouder(s)

Bespreek de signalen met de ouder(s). Soms zal het vermoeden door het gesprek worden weggenomen. Dan zijn de volgende stappen van het stappenplan niet nodig. Worden de zorgen over de signalen door het gesprek niet weggenomen, dan worden ook de volgende stappen gezet. Heb je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder(s), raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis.

- leg de ouder(s) het doel uit van het gesprek;
- beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
- nodig de ouder(s) uit om een reactie hierop te geven;
- kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen. Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder(s), is alleen mogelijk als:
 - er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van jou zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
 - je goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder(s) door dit gesprek het contact met jou zal verbreken en dat de leerling daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

Dit gesprek wordt schriftelijk vastgelegd. School en ouder(s) ondertekenen het oudergespreksformulier.

Melding in de Verwijsindex risicojongeren

Overweeg bij het zetten van stap 3 of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), ook een melding te doen in de Verwijsindex risicojongeren (zie bijlage 6). Een melding in de Verwijsindex is bedoeld om medewerkers en beroepskrachten die betrokken zijn bij 'risicojongeren' bij elkaar te brengen zodat ze hun interventies op elkaar af kunnen stemmen en niet langs elkaar heen werken. Een melding in de Verwijsindex is *geen* alternatief voor het doen van een melding van kindermishandeling bij Veilig Thuis. Ga daarom, ook als u besluit tot een melding in de Verwijsindex, door met stap 4 en 5 van de Meldcode als uw vermoeden van kindermishandeling door het gesprek met de ouders en/of de leerling niet zijn weggenomen.

Geen gesprek met de ouder(s)

In de instructie bij deze stap wordt aangegeven in welke gevallen er kan worden afgezien van een gesprek met de ouder(s). Het gaat om uitzonderlijke situaties waarin er concrete aanwijzingen zijn dat door het voeren van het gesprek de veiligheid van de leerling in het geding zou kunnen komen. Zo is het denkbaar dat de medewerker besluit om zijn vermoeden van specifieke vormen van geweld/misbruik/verwaarlozing, nog niet met de ouder(s) te bespreken omdat hij het risico aanwezig acht dat de ouder(s) zich, na dit gesprek, op de leerling zal afreageren.

Ook kan worden afgezien van een gesprek als er goede redenen zijn om aan te nemen dat de ouder(s) daardoor het vertrouwen kwijt raakt in de medewerker en de contacten met de medewerker zal verbreken wat tot gevolg heeft dat de leerling uit het zicht raakt. Bij een besluit om geen contact te leggen met de ouder(s) in verband met een mogelijke vertrouwensbreuk dient

te worden bedacht dat precies door dit besluit ook weer een risico ontstaat op een vertrouwensbreuk, namelijk op het moment dat de ouder(s) ontdekt dat de medewerker zonder zijn medeweten een melding over zijn kind(eren) heeft gedaan.

Gesprek met kinderen

Ook als de leerling nog jong is, is het van belang dat de medewerker het gesprek met hem aangaat, tenzij dat vanwege zijn jeugdige leeftijd echt niet mogelijk of te belastend voor hem is. De medewerker beoordeelt zelf of een gesprek zinvol en mogelijk is, zo nodig in overleg met een collega of met Veilig Thuis en stelt de leerling altijd op de hoogte van de vervolgstappen.

NB: Het kan van belang zijn om de leerling even alleen te spreken, zonder dat zijn ouders daarbij aanwezig zijn zodat de leerling zich vrij kan uiten. De medewerker hanteert hiervoor de regels die in het onderwijs van toepassing zijn. Zo zal een leerkracht doorgaans zonder veel omhaal gewoon een gesprek met een van zijn leerlingen kunnen aanknopen. Als uitgangspunt geldt dat de ouders hierover vooraf behoren te worden geïnformeerd. Maar in verband met de veiligheid van de leerling, van de medewerker, of die van anderen, kan een medewerker, bij wijze van uitzondering, besluiten om toch een eerste gesprek met de leerling te voeren zonder dat de ouders hierover van te voren worden geïnformeerd. De redenen voor dit besluit dienen zorgvuldig vastgelegd te worden in het leerlingdossier.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en vraag in geval van twijfel altijd (opnieuw) advies aan Veilig Thuis.

Huidige situatie (nu tot en met 31 december 2018):

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder(s) het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling.

Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld en/of op kindermishandeling gebruik van het Licht Instrument Risicotaxatie Kindveiligheid (zie bijlage 3).

Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis. De medewerkers van Veilig Thuis bieden ondersteuning bij het wege van het geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

.

Stap 5: Beslissen: hulp organiseren of melden

Huidige situatie (nu tot en met 31 december 2018):

Beslissen over zelf hulp organiseren *of* melden bij Veilig Thuis.

Op dit moment is stap 5 een 'of-of' stap. Of er wordt hulpverlening geboden, óf er wordt een melding bij Veilig Thuis gedaan.

Nieuwe situatie (per 1 januari 2019):

Beslissen aan de hand van het afwegingskader

-Afweging 1 -> Het beslissen of een melding noodzakelijk is.

-Afweging 2 -> Het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp (óók) mogelijk is.

De bedoeling is dat vanaf 1 januari 2019 situaties van acute en structurele onveiligheid huiselijk geweld en/of kindermishandeling altijd worden gemeld, ook wanneer professionals mogelijkheden zien tot het zelf bieden of organiseren van hulp. Daartoe wordt beroepsgroepen geadviseerd de te nemen beslissingen in stap 5 te beschrijven als twee beslissingen, die in deze nieuwe volgorde beiden genomen moeten worden.

3. Beroepsgeheim, Meldcode en meldrecht

In dit deel van het basismodel Meldcode wordt enige achtergrondinformatie gegeven, met name over het beroepsgeheim, het wettelijk meldrecht en de verhouding tussen het beroepsgeheim, het wettelijk meldrecht en de Meldcode.

Algemene zwijgplicht

Iedere medewerker van Het Lichtbaken heeft een beroepsgeheim. Deze zwijgplicht, zoals het beroepsgeheim ook wel wordt genoemd, verplicht de beroepskracht om, kort gezegd, geen informatie over leerlingen aan derden te verstrekken, tenzij de ouder(s) hem daarvoor toestemming heeft gegeven. Doel van het beroepsgeheim is de drempel voor de toegang tot de hulpverlening zo laag mogelijk te maken en de leerling het vertrouwen te geven dat hij vrijuit kan spreken. De zwijgplicht geldt bijvoorbeeld voor de leerkrachten, de Intern Begeleider, de School Maatschappelijk Werker, enz.

De hierboven beschreven algemene zwijgplicht is niet specifiek opgenomen in een bepaalde wet, maar wordt afgeleid uit de privacybepalingen uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (artikel 8), uit de Grondwet (artikel 10) en de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Deze bepalingen worden nog eens ondersteund door artikel 272 Wetboek van Strafrecht dat een verbod bevat op het verbreken van geheimen die aan de beroepskracht zijn toevertrouwd.

Paradox van de geheimhoudingsplicht

Er doet zich bij de omgang met de zwijgplicht een zekere paradox voor. De zwijgplicht is hét instrument bij uitstek om ervoor te zorgen dat kinderen naar de medewerkers van Het Lichtbaken toekomen en ook bereid zijn om open over hun zorgen te spreken. Ze mogen er immers op vertrouwen dat hun verhaal niet zomaar elders terecht komt. Maar een te rigide omgang met het beroepsgeheim kan tot gevolg hebben dat een leerling die dringend hulp nodig heeft juist niet geholpen wordt, omdat de beroepskracht meent dat hij vanwege zijn beroepsgeheim niet mag ingrijpen.

Al met al, is de omgang met het beroepsgeheim een vorm van evenwichtskunst: geheimhouding waar mogelijk, zorgvuldige doorbreking van de zwijgplicht waar nodig. Het basismodel Meldcode wil daarin een handreiking bieden voor zover het gaat om signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Vragen van toestemming

Bij het verstrekken van gegevens van een leerling aan een ander, dus ook bij het doen van een melding aan Veilig Thuis, geldt als hoofdregel dat de medewerker zich inspant om toestemming voor zijn melding te krijgen van de ouder(s) van de leerling. Geeft de ouder(s) zijn toestemming, dan kan een melding worden gedaan. Weigert de ouder(s) ondanks de inspanning van de medewerker zijn toestemming, dan houdt het *niet* op maar maakt de medewerker een *nieuwe afweging*, zie daarover het kopje: 'conflict van plichten'.

Conflict van plichten

Zo oud als de zwijgplicht is ook de notie dat een medewerker door zijn beroepsgeheim in de knel kan komen. Er kunnen zich situaties voordoen waarin de medewerker alleen door te spreken zijn leerling kan helpen, terwijl hij voor dit spreken geen toestemming krijgt. Er kan in dat geval sprake zijn van een *conflict van plichten*. De plicht om te zwijgen vanwege het beroepsgeheim botst met de plicht om de leerling te helpen juist door met een ander over hem te spreken. Het gaat dan altijd om een leerling die zich in een ernstige situatie bevindt en die alleen kan worden geholpen door een ander bij de aanpak te betrekken.

In de (tucht)rechtspraak wordt in geval van een conflict van plichten erkend dat een medewerker ook zonder toestemming van de leerling over hem mag spreken. Uiteraard moet een dergelijk besluit om de zwijgplicht te doorbreken zorgvuldig worden genomen. Beantwoording van de volgende vijf vragen leidt doorgaans tot een zorgvuldige besluitvorming:

-Kan ik door te spreken *zwaarwegende belangen van mijn leerling behartigen*?

-Is er een *andere mogelijkheid* om ditzelfde doel te bereiken zonder dat ik mijn beroepsgeheim hoeft te verbreken?

-Waarom is het niet mogelijk om *toestemming van de leerling* te vragen of te krijgen voor het bespreken van zijn situatie met iemand die hem kan helpen?

-Zijn de *belangen van het kind* dat ik wil dienen met mijn spreken zo zwaar dat deze naar mijn oordeel opwegen tegen de belangen die het kind heeft bij mijn zwijgen?

-Als ik besluit om te spreken, *aan wie moet ik dan welke informatie verstrekken*, zodat het geweld of de mishandeling effectief kan worden aangepakt?

Positie van de leerling

Bij het besluit om de geheimhouding te doorbreken, speelt de *positie van de leerling* een belangrijke rol. Bij leerlingen die zich in een afhankelijke positie bevinden waardoor ze minder goed in staat zijn zelf op te treden tegen mishandeling of geweld, zal een medewerker eerder dan 'gemiddeld' kunnen besluiten dat hij zijn zwijgplicht verbreekt. Te denken valt op de eerste plaats aan kinderen en jongeren. Meerderjarigen beslissen in beginsel zelf over de wijze waarop ze hun leven inrichten en of ze daarin hulp of andere inmenging wensen. Dit zelfbeschikkingsrecht is een belangrijk uitgangspunt bij het bieden van hulp aan leerlingen. Maar dit uitgangspunt is niet absoluut. Er zijn situaties waarin een inbreuk op de zelfbeschikking noodzakelijk kan zijn omdat de leerling in een zeer ernstige situatie verkeert. In geval van huiselijk geweld kan dit zeker aan de orde zijn. Uit onderzoek is gebleken hoezeer slachtoffers gevangen kunnen zitten in hun situatie, zodanig dat ze daar op eigen kracht niet uit komen. De medewerker zal zich eerst tot het uiterste moeten inspannen om de toestemming van zijn leerling te krijgen. Maar krijgt hij deze niet, dan kan hij zich daar niet zondermeer bij neerleggen. Hij dient de ernst van de situatie waarin de leerling zich bevindt af te wegen tegen het gegeven dat de leerling hem geen toestemming geeft voor het doen van een melding. Komt hij tot de slotsom dat de leerling, vanwege de ernst van het huiselijk geweld, tegen dit geweld moet worden beschermd, dan doet hij een melding, ook al heeft hij daarvoor geen toestemming. Hij komt dan in feite tot de conclusie dat het zware belang van zijn geheimhoudingsplicht in deze specifieke situatie moet wijken voor het nog zwaardere belang van het beschermen van zijn leerling tegen zwaar en/of structureel geweld.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de medewerker de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis.

Beoordeling van een besluit over het doorbreken van het beroepsgeheim

Zou achteraf een toetsende organisatie gevraagd worden om een oordeel te geven over het optreden van de medewerker, dan wordt vooral de zorgvuldigheid beoordeeld waarmee het besluit om de geheimhouding te verbreken tot stand is gekomen. Daarbij wordt onder andere gelet op:

- collegiale consultatie;
- raadpleging van Veilig Thuis;
- aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen;
- zorgvuldige en concrete afweging van belangen;
- de contacten die er met de ouder(s) zijn geweest over de melding. Concreet gaat het er dan om of de medewerker zich, gelet op zijn mogelijkheden en op de omstandigheden waarin de leerling verkeert, heeft ingespannen om de ouder(s) toestemming te vragen of om hem te informeren, indien het verkrijgen van toestemming niet mogelijk bleek.

Het is, ook in verband met de toetsbaarheid van het besluit achteraf, belangrijk om een besluit over het doen van een melding over een leerling zonder dat hij/zij of de ouders daarvoor toestemming hebben gegeven zorgvuldig vast te leggen. Niet alleen de melding dient te worden vastgelegd, ook de belangen die zijn afgewogen en de personen die van te voren over het besluit zijn geraadpleegd.

Wettelijk meldrecht

Iedere medewerker met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht heeft het wettelijk recht om zo nodig zonder toestemming van (de ouders van) hun leerling, vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld, bij Veilig Thuis te melden. Dit wettelijk meldrecht is opgenomen in artikel 5.2.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015. Daarnaast omvat het meldrecht het recht voor de medewerker om, zonder toestemming van de ouder(s), op verzoek van Veilig Thuis informatie over betrokkene te verstrekken.

Betekenis 'zonder toestemming'

De wettekst over het meldrecht maakt door de woorden 'zonder toestemming' te gebruiken duidelijk dat het om een meldrecht van de medewerker gaat. Dit wil zeggen dat de medewerker ook zonder toestemming van de ouders van een leerling kan besluiten om een melding te doen of om desgevraagd informatie te verstrekken. Gelet op de stappen van de Meldcode betekent 'zonder toestemming' zeker niet zonder medeweten. Als regel behoort de medewerker vooraf in gesprek te gaan met de ouder(s) over de signalen en over zijn voornemen om een melding te doen. In dit gesprek behoort hij de ouder(s) ook uitdrukkelijk de ruimte te geven om te reageren op de signalen en op het voornemen van een melding. Pas daarna komt de medewerker tot een definitief besluit over het al dan niet doen van een melding.

Verhouding beroepsgeheim, meldrecht en Meldcode

De verhouding tussen het beroepsgeheim, het meldrecht en de Meldcode laat zich als volgt samenvatten. Het wettelijk meldrecht maakt een inbreuk op het beroepsgeheim mogelijk. Dit

meldrecht geeft medewerkers het recht om, ondanks hun beroepsgeheim, toch een melding te doen of informatie te verstrekken, ook al hebben zij daarvoor geen toestemming van de leerling/ouders. De stappen van de Meldcode beschrijven hoe een medewerker met een geheimhoudingsplicht zorgvuldig omgaat met dit wettelijk meldrecht.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat uw leerling daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt u zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties kunt u overigens ook contact zoeken met de Raad voor de Kinderbescherming en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Bijlage 1: Verantwoordelijkheden van Het Lichtbaken

Het bevoegd gezag van Het Lichtbaken stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast, overwegende:

dat Het Lichtbaken verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;

dat er binnen Het Lichtbaken een Meldcode beschikbaar is en voldoet aan de eisen van de wet. En dat er bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de Meldcode, zodat de medewerkers die binnen Het Lichtbaken werkzaam zijn weten welke stappen van hen verwacht worden bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;

dat er regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering worden aangeboden, zodat de medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;

dat de medewerkers die werkzaam zijn bij Het Lichtbaken wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;

dat er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de medewerkers van Het Lichtbaken kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;

dat de werking van de Meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de kennis over en het gebruik van de Meldcode te bevorderen;

dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring. Waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele, psychische of economische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer. Daaronder vallen ook specifieke vormen van geweld/misbruik/verwaarlozing. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: familieleden, huisgenoten, mantelzorgers;

dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Hieronder vallen ook specifieke vormen van geweld/misbruik/verwaarlozing, zoals: eerder gerelateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel misbruik en vrouwelijke genitale verminking;

dat onder medewerkers in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor Het Lichtbaken werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;

dat onder leerling in deze code wordt verstaan: ieder kind dat op Het Lichtbaken zit en aan wie de medewerker van Het Lichtbaken zijn professionele diensten verleent;

In aanmerking nemende de Wet bescherming persoonsgegevens; de Jeugdwet, en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 en het privacyreglement Het Lichtbaken.

Taakverdeling:

Directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- De Meldcode opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- Een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aanstellen of deze taak beleggen bij een ander teamlid;
- De deskundigheidsbevordering (zoals signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld, melden in de Verwijsindex) voor zover nodig opnemen in het scholingsplan;
- Regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- De Meldcode aansluiten op de zorgstructuur van de organisatie;
- Voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar stellen om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- De werking van de Meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de Meldcode te optimaliseren;
- Binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de Meldcode;
- Afspraken maken over de wijze waarop de school zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de Meldcode toepassen;
- Eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de Meldcode.

De aandachtsfunctionaris:

- Als vraagbaak functioneert binnen Het Lichtbaken voor algemene informatie over (de Meldcode) kindermishandeling;
- Signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Kennis heeft van de stappen volgens de Meldcode;
- De sociale kaart Meldcode invult;
- Indien nodig deelneemt aan het multi disciplinair overleg;
- De aansluiting van de Meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- De uitvoering van de Meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- Waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- Zo nodig contact opneemt met Veilig Thuis (advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling) voor advies of melding;
- De genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- Toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- Toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

De leerkracht:

- Signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld en hanteert daartoe de signalenlijst kindermishandeling 4- tot 12-jarigen (zie bijlage 2);
- Overlegt met de intern begeleider/aandachtsfunctionaris bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleider/aandachtsfunctionaris, zoals observeren of een gesprek met de ouder(s);
- De resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de intern begeleider.

De directie en de medewerkers zijn niet verantwoordelijk voor:

- Het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding, therapie).

Verdeling van verantwoordelijkheden voor het zetten van de stappen en het beslissen over het al dan niet doen van een melding:

Het zetten van de stappen van de Meldcode is een verantwoordelijkheid van:

De aandachtsfunctionaris/intern begeleider binnen Het Lichtbaken, gelet op hun taken en verantwoordelijkheden, verwacht wordt dat zij de stappen van de Meldcode zetten.

De eerste stap wordt gezet door de leerkracht en de vervolgstappen worden gezet door de aandachtsfunctionaris.

Verantwoordelijk voor het besluit in stap 5 (=beslissen aan de hand van het afwegingskader) voor het al dan niet doen van een melding:

De aandachtsfunctionaris is in samenwerking met de directeur (Annemarie Smits) verantwoordelijk voor de beslissing om al dan niet een melding te doen.

Bijlage 2: Signalenlijst kindermishandeling 4- tot 12-jarigen

Als kinderen mishandeld, verwaarloosd en/of misbruikt worden, kunnen ze signalen uitzenden. Het gebruik van een signalenlijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren die aangeven dat er iets met het kind aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling (echtscheiding, overlijden van een familielid, enzovoort). Hoe meer signalen van deze lijst bij een kind te herkennen zijn, hoe groter de kans dat er sprake zou kunnen zijn van kindermishandeling. Deze lijst is niet uitputtend, er kunnen zich andere signalen voordoen die hier niet vermeld staan.

Het is niet de bedoeling om aan de hand van een signalenlijst het 'bewijs' te leveren van de mishandeling. Het is wel mogelijk om een vermoeden van mishandeling meer te onderbouwen naarmate er meer signalen uit deze lijst geconstateerd worden. Een goed beargumenteerd vermoeden is voldoende om in actie te komen.

De signalen die in deze lijst vermeld worden, hebben betrekking op alle vormen van mishandeling. Om een duidelijk beeld te krijgen van wat er aan de hand zou kunnen zijn, is het van belang de hele context van het gezin erbij te betrekken. Daarom worden ook een aantal signalen van ouders en gezin genoemd.

De signalen:

Lichamelijk welzijn:

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- groeiachterstand
- te dik
- slecht onderhouden gebit
- regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen
- kind stinkt heeft regelmatig smerige kleren aan
- oververmoeid
- vaak ziek
- ziektes herstellen slecht
- kind is hongerig
- eetstoornissen
- achterblijvende motoriek
- niet zindelijk op leeftijd dat het hoort

Gedrag van het kind:

- timide, depressief
- weinig spontaan
- passief, lusteloos, weinig interesse in spel
- apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld
- labiel
- erg nerveus
- hyperactief negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst

- negatief lichaamsbeeld
- agressief, vernielzucht
- overmatige masturbatie

Tegenover andere kinderen:

- agressief speelt weinig met andere kinderen
- vluchtige vriendschappen (12-18)
- wantrouwend
- niet geliefd bij andere kinderen

Tegenover ouders:

- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders

Tegenover andere volwassenen:

- angst om zich uit te kleden
- angst voor lichamelijk onderzoek
- verstijft bij lichamelijk contact
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- agressief
- overdreven aanhankelijk
- wantrouwend
- vermijdt oogcontact

Overig:

- plotselinge gedragsverandering
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd
- slechte leerprestaties
- rondhangen na school
- taal- en spraakstoornissen

Gedrag van de ouder:

- onverschillig over het welzijn van het kind
- laat zich regelmatig negatief uit over het kind
- troost het kind niet
- geeft aan het niet meer aan te kunnen
- is verslaafd
- is ernstig (psychisch) ziek
- kleedt het kind te warm of te koud aan
- zegt regelmatig afspraken af
- houdt het kind vaak thuis van school
- heeft irreële verwachtingen van het kind
- zet het kind onder druk om te presteren

Gezinssituatie:

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- sociaal isolement
- alleenstaande ouder
- partnermishandeling
- gezin verhuist regelmatig
- slechte algehele hygiëne

Signalen specifiek voor seksueel misbruik

Lichamelijk welzijn:

- verwondingen aan geslachtsorganen
- vaginale infecties en afscheiding
- jeuk bij vagina of anus
- pijn in bovenbenen
- pijn bij lopen of zitten
- problemen bij plassen
- urinegeweginfecties
- seksueel overdraagbare aandoeningen

Gedrag van het kind:

- drukt benen tegen elkaar bij lopen
- afkeer van lichamelijk contact
- maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek
- extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik
- zoekt seksuele toenadering tot volwassenen

Deze signalenlijst is overgenomen uit de publicatie van het Nederlands Jeugdinstituut: Wolzak, A. (2009, 6e druk). Kindermishandeling : signaleren en handelen.

Bijlage 3: LIRIK

Hieronder vind je de link naar de licht instrument risicotaxatie kindveiligheid (LIRIK).

[https://www.nji.nl/nl/Producten-en-diensten/Licht-Instrument-Risicotaxatie-Kindveiligheid-\(LIRIK\)](https://www.nji.nl/nl/Producten-en-diensten/Licht-Instrument-Risicotaxatie-Kindveiligheid-(LIRIK))

https://www.wijkteamswerkenmetjeugd.nl/files/tool_files/lirik_2014.pdf

Bijlage 4: Checklist signalen

Naam leerling(e):

Leeftijd:

School:

Groep:

Materiële omstandigheden:

- Er zijn problemen betreffende de woning waarin de leerling woont.
- De leerling krijgt onvoldoende materiële verzorging of er is sprake van onvoldoende investering in algemeen gangbare uitgaven.
- Het gezin/de leerling heeft financiële problemen of is afhankelijk van een uitkering en/of anderen.
- Het gezin/de leerling woont in een buurt die ontoereikend of onveilig is voor het grootbrengen/ opgroeien van leerlingen.
- Het gezin/de leerling heeft geen vaste woon- of verblijfplaats of verhuist vaak.

Gezondheid, lichamelijk functioneren, seksualiteit en verzorging:

Het leefgebied 'Gezondheid' betreft de lichamelijke en de geestelijke gezondheid van de leerling en/of de ouder(s) en het functioneren en de ontwikkeling van de leerling.

- De leerling heeft problemen of een stoornis op het gebied van het emotionele en/of sociale functioneren en/of het gedrag.
 - Risicovol gedrag van de ouder(s) en/of inadequate lichamelijke en medische verzorging die de (ongeboren) jeugdige kan schaden.
 - De leerling heeft (onverklaarbaar) letsel en/of lichamelijke klachten die op kindermishandeling of jeugdprostitutie kunnen wijzen.
 - De leerling is minderjarig en (aanstaand) ouder.
 - Er is sprake van middelenmisbruik (alcohol, drugs, medicatie), gok- of computerverslaving bij de leerling en/of de ouder(s)/ander gezinslid.
 - De ouder (of een ander gezinslid) heeft fysieke/zintuiglijke problemen en/of handicaps, sociale, emotionele, cognitieve of gedragsproblemen en/of een specifieke emotionele, gedrags- of persoonlijkheidsstoornis.
 - Ingrijpende gebeurtenissen (life events).
-
-
-

Opvoeding & gezinsrelaties:

Het leefgebied 'Opvoeding & Gezinsrelaties' betreft de pedagogische en relationele condities in het gezin waarin de leerling opgroeit.

- Er is onenigheid binnen het gezin of tussen de ouders en/of de relatie tussen jeugdige en ouders is problematisch.
 - De leerling is slachtoffer van kindermishandeling.
 - De ouders hebben problemen in de opvoeding van de leerling en/of er zijn factoren die het ouderschap bemoeilijken.
 - Er is sprake van een civielrechtelijke kindbeschermingsmaatregel.
 - Er zijn problemen met veranderingen in de gezinssamenstelling (die voor instabiliteit in het gezin zorgen).
 - Er is sprake van hulpverlening aan een gezinslid vanwege ernstige problematiek.
 - Een ander gezinslid dan de leerling is betrokken bij criminele activiteiten.
-
-
-

Onderwijs & Kinderopvang:

Het leefgebied 'Onderwijs & Kinderopvang' betreft het onderwijs, kinderopvang en/of gastouderopvang.. Daarnaast gaat het ook om de omstandigheden die de onderwijssituatie van het kind kunnen beïnvloeden.

- Het kind heeft problemen in het cognitief functioneren, leren en schoolprestaties.
 - Het kind is van school/kinderopvang/gastouderopvang gestuurd.
 - Het kind wisselt veelvuldig van school.
 - Het kind is leerplichtig en gaat niet naar school.
 - Kenmerken van de dagbesteding die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
 - Kenmerken van onderwijs, kinderopvang, gastouderopvang en/of betrokkenheid ouder(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
-
-
-
-

- Kenmerken van opleiding/werk/betrokkenheid ouder(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
-
-
-
-

Sociale omgeving buiten het gezin:

Het leefgebied 'Sociale omgeving buiten het gezin en de school' betreft de omgeving (en met name de relaties in die omgeving) van de leerling buiten het gezin en buiten school/werk en het gedrag van de leerling in die omgeving. Dus bijvoorbeeld de kwaliteit van vriendschapsrelaties, het gedrag van de leerling (en evt. overlast/criminaliteit) op straat en openbare plekken (kinder- en jongerenwerk in buurthuis, winkels, cafés, etc.).

- Er is sprake van een gebrekkig(e) (interactie met het) sociaal netwerk van de ouders en/of de leerling heeft geen hobby's of interesses.
 - De leerling en/of ouders maken geen of weinig gebruik van (sociale) voorzieningen en/of zijn onbereikbaar voor voorzieningen en/of zijn zorgwekkende zorgmijders.
 - De leerling en/of zijn ouders ervaren uitsluiting, discriminatie of intimidatie/pesterij als gevolg van het behoren tot een specifieke groep.
 - De relatie tussen de leerling en leeftijdsgenoten en/of volwassenen is problematisch.
 - De leerling en/of zijn ouders hebben in de leefomgeving gedragsproblemen of zijn betrokken bij criminele activiteiten.
 - De leerling is slachtoffer van criminaliteit.
 - De leerling is makkelijk beïnvloedbaar door anderen en daardoor kwetsbaar.
-
-
-

Specifieke en andere signalen

Probleembeschrijving

Waar maakt u zich zorgen over? Wat neemt u concreet waar aan problemen bij de leerling, op school, in gezin of sociaal netwerk? Hoe vaak en in welke situatie(s) doet het probleem zich voor? Hoe lang speelt het probleem al? Omschrijf duidelijk de kern van het probleem dat aangepakt moet worden.

Eerdere of lopende aandacht, onderzoek, hulp of begeleiding

-Wat heeft de school nu of eerder gedaan om het probleem aan te pakken, de situatie te veranderen?

-Heeft een externe organisatie nu of eerder iets gedaan om de probleemsituatie te veranderen?

-Indien er een diagnose is gesteld, geef aan welke.

Wat heeft de leerling in uw optiek nodig aan ondersteuning, zorg of hulp?

Ziet u bij de leerling, school, gezin en/of sociaal netwerk aangrijpingspunten om de probleemsituatie aan te pakken?

Bijlage 5: een 'lastig' gesprek

Hieronder vind je de link naar het bestand een 'lastig' gesprek. Hierin vind je tips, voorbeeldvragen en aandachtspunten over gespreksvoering bij een lastig gesprek.

<https://www.nji.nl/nl/Aanpak/In-gesprek-met-kind-en-ouders>

6: Verwijsindex risicjongeren

Hieronder vind je de link naar de Verwijsindex risicjongeren (VIR).

<https://vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/jeugdhulp/verwijsindex-risicjongeren-vir%20>

Bijlage 7: Sociale kaart

Organisatie: Politie Haaglanden

Website: <https://www.politie.nl/mijn-buurt/wijkagenten/06/scheveningen/anie-veentjer.html?sid=e3b39d87-3681-458f-8c60-c0b75bb18aa0&geoquery=Haaglanden&distance=5.0>

Centrale nummer: 0900 8844 of 112

Contactpersoon: Hans den Dulk, wijkagent Nieuw-Waldeck

Adres: Aaltje Noordewierstraat 401, 2551 SH Den Haag

06 52 52 87 28

E-mailadres: hans.den.dulk@politie.nl

Organisatie: Crisis Interventie Team Jeugdbescherming West (bij noodsituaties)

Website: <https://jeugdbeschermingwest.nl/voor-gemeenten-en-professionals/crisisdienst>

Tijdens kantooruren contact opnemen met Jeugdbescherming West:

Adres: Neherkade 3054, 2521 VX Den Haag

Telefoon: 070 3082999

Buiten kantooruren: 070 3795160

Organisatie: Veilig Thuis Haaglanden

Website: <http://www.veiligthuis Haaglanden.nl/contact>

Telefoonnummer: 070-3469717 of 0800-2000

Adres: Waldeck Pyrmontkade 872, 2518 JS Den Haag

E-mailadres: info@veiligthuis Haaglanden.nl

Organisatie: School Maatschappelijk Werk +

Contactpersoon: Sandra van Boven

Adres: Zichtenburglaan 260

Telefoonnummer: 06-43161585

E-mailadres: s.vanboven@smw-basisschool.nl

Organisatie: Centrum voor Jeugd- en Gezin Loosduinen

Website: <https://www.cjgdenhaag.nl/contact/cjg-in-mijn-buurt/scheveningen>

Contactpersoon: Femke de Jong

Adres: Campanulastraat 21

2555 DA Den Haag

Telefoonnummer: 06-46044029/ 070-7526950

E-mailadres: femke.dejong@denhaag.nl

Organisatie: Jeugd GGZ (De Jutters)

Website: <https://www.dejutters.com>

Adres: Prinsegracht 71, 2512 EX Den Haag

Telefoonnummer: 088 358 8 999

E-mailadres: info@dejutters.com

Contactpersoon: binnen het CJG Loosduinen: Femke de Jong

Centrum Jeugd en Gezin Den Haag

Campanulastraat 21

2555 DA Den Haag

06-46044029/ 070-7526950

Organisatie: Jeugdgezondheidszorg (MDO)

Contactpersoon: Marja Heus, schoolverpleegkundige
Adres: Campanulastraat 21
Telefoonnummer: 070-7526990
E-mailadres: marja.heus-breel@denhaag.nl

Organisatie: SPPOH (MDO)

Website: <http://www.sppoh.nl>
Contactpersoon: Carolien Smit, Adviseur SPPOH
Adres: Regulusweg 11, 2516 AC te Den Haag
Telefoonnummer: 06 44355702 of 070-3156349 (alg. nr.)
E-mailadres: c.smit@sppoh.nl of info@sppoh.nl

Organisatie: HCO (MDO)

Contactpersoon: Jan Alting
Adres: Zandvoortselaan 146
Telefoonnummer: 070-4482828
E-mailadres: j.aling@hco.nl

Organisatie: Raad voor de kindbescherming

Website: <https://www.kinderbescherming.nl>
Adres: Neuhuyskade 40, 2596 XL Den Haag,
Postbus 97745, 2509 GC DEN HAAG
Telefoon: 070 374 23 00

Organisatie: Kindertelefoon

Website: <https://www.kindertelefoon.nl>
Telefoon: 0800-04 32 (ook voor mobiele bellers).
Je kunt iedere dag van 14 tot 20 bellen of chatten.

Organisatie: Kinderrechtswinkel Den Haag,

Website: <http://www.gratisrechtshulp.nl>
Telefoonnr.: 070 - 204 204 2, 06 - 4003 52 56
E-mailadres: info@kinderrechtswinkeldenhaag.nl

Bijlage 8: Belangrijke websites

Informatie over de Meldcode (via rijksoverheid)

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/Meldcode>

Informatie Meldcode Haagse regio

<http://www.Meldcodehaagseregio.nl/beroepsgroepen/basisonderwijs/leerkracht/Meldcode/item34>

Informatie over de Verwijsindex risicjongeren

<https://vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/jeugdhulp/verwijsindex-risicjongeren-vir%20>

Informatie over de aanpak kindermishandeling

www.aanpakkindermishandeling.nl

Informatie over Veilig Thuis

<http://www.veiligthuis Haaglanden.nl/>

Informatie over huiselijk geweld

www.huiselijkgeweld.nl

Informatie over seksueel geweld

www.seksueelmisdrijf.nl

Informatie over meisjesbesnijdenis

www.meisjesbesnijdenis.nl

Informatie over het vlaggensysteem (seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen)

www.movisie.nl

Informatie over het eer gerelateerd geweld

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/eergerelateerd-geweld>

Informatie over het Nederlands Jeugdinstituut

<https://www.nji.nl/>